

Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar vedr. rammenotat om neonicotinoider.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) takker for muligheden for – med meget kort frist – at afgive høringssvar vedr. rammenotatet om neonicotinoider.

Foreningen er tilfreds med, at den danske regering støtter, at der indføres begrænsninger for de anvendelser, der udgør en risiko for bier. Vi tager for givet, at det betyder, at den rutinemæssige dispensation, som danske landmænd har fået i perioden fra 2013 – 2017 til brug af neonicotinoider til bejdsning af f.eks. rapsfrø vil ophøre.

Resumé af DNs høringssvar:

- a) Der er ikke fagligt belæg for at sige, at der bliver anvendt endnu mere belastende insekticider, hvis der ikke bejdses med neonicotinoider.
- b) De estimerede erhvervsøkonomiske tab er skudt langt over mål. Det er kun i et ud af hvert 5. år, at angreb med rapsjordlopper vil være ødelæggende.
- c) Stort set alle anvendelser af neonicotinoider på friland skader biernes overlevelse.

Uddybende:

1. Vi er overraskede over, at det i notatet gentagne gange anføres, at konsekvensen ved ikke at bejdse med neonicotinoider vil medføre sprøjtning med andre insekticider, i dette tilfælde pyrethroider, som er mere giftige over for insekter end neonicotinoider. Det er efter DNs opfattelse nødvendigt at skelne mellem de år, hvor angrebet af f.eks. rapsjordlopper er så stort, at det vil ødelægge en afgrøde og de år, hvor angrebet af rapsjordlopper er så behersket, at der ikke vil ske en omfattende ødelæggelse af afgrøden. Det vil kun i ét ud af ca. hvert femte år være nødvendigt at sprøjte med pyrethroider. Problemet med rapsjordlopperne skadevirkning bliver i notatet og i landbrugserhvervet overdrevet. Argumentet med, at det er nødvendigt at sprøjte med både dyrere og mere giftige midler, hvert år, er utroværdigt. Og, i den periode, hvor brugen af neonicotinoider på blomstrende afgrøder har været forbudt (siden 2013), har angrebene med rapsjordlopper været meget begrænsede.
2. Det overrasker os også, at landbrugserhvervets beregninger af omkostningerne ved at forbyde neonicotinoider i ikke blomstrende afgrøder bliver refereret så ukritisk. Med henvisning til argumenterne i forrige afsnit, vil det langt fra i alle år (faktisk kun i ganske få år) være nødvendigt at bejdse for at opnå tilfredsstillende udbytter. Ikke desto mindre giver notatet indtryk af, at det vil få overmåde store konsekvenser for f.eks. dyrkningen af kinakål i Danmark, hvis det bliver forbudt at bejdse med neonicotinoider i fremtiden. Det skal her tilføjes, at arealet med kinakål er faldet kraftigt de senere år og ligger nu på under 50 ha i alt i Danmark. Deraf følger, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser af et udvidet forbud mod bejdsning med neonicotinoider vil være relativt beherskede, når det gælder f.eks. kinakål.
3. EFSA publicerede i februar 2018 en analyse, hvor man havde indsamlet data fra mange hundrede studier i neonicotinoiders betydning for honningbier og vilde bier. Hovedkonklusionen i denne analyse var, at "stort set alle anvendelser af neonicotinoider

udgør en risiko for vilde bier og honningbier”

Den naturlige følge af EFSAs konklusion må derfor være, at den danske regering stemmer for kommissionens forslag uden, at der tilføjes de undtagelser som rammenotatet beskriver, f.eks.: ”bejdsning ved lave doser af visse frø (roer samt mindre afgrøder) eller udplantning af visse mindre afgrøder, under forudsætning af at afgrøderne høstes inden blomstring, og at de efterfølgende afgrøder ikke er attraktive for bier”.

Ej heller mener vi, at der findes anvendelser af neonicotinoider, der ikke udgør en reel risiko for bier, som notatet nævner. DN er af den klare opfattelse, at den danske praksis de seneste år, hvor Miljøstyrelsen har givet dispensation til bejdsning af f.eks. raps, er at gamble med honningbiernes og de vilde biers overlevelse.

Vi forventer derfor, at de faglige argumenter, der efterhånden samler sig mod enhver brug af neonicotinoider på friland vil afspejle sig i den danske regerings holdning i dette spørgsmål og at man derfor stemmer for Kommissionens forslag uden yderligere betingelser.